

Ysidori Hispalensis Ep'i allegoriae q'dam ex utroq; testamento.

Sacra qui quom fiant ip'e diuine lectioni
seruator uiuemes.

no sanctissimo ac reuerentissi
mo fr'i horosio ysidorus.

Queda notissima legis & euang
gloy nonna. que sub alle
goria imaginare obrequit. & interpretaci
one aliqua egent. breuit' deflorata cont'xi
celerit. ut plana atq; apta lectoribus red
dem. quia que in explicita sunt. annotata
breuit' filo scribenda decreui. que nec libel
li modū pmissit effice. nec plenissime figura
rū mysteria explicare. Heret quide sensu.
ita ut ex his que posita sunt. pcedentia &
subsequenta intelligant. Hec itaq; cogni
tioni tue tractanda atq; placida offerunt.
ut quicqd in ratione uerborū ac sensuum in eru
dite depnda. emendandū sollicito cures.
Ego enī kmē in hui' opis reprehensione ex
cusabile me ipm estimabo. qui h' non meo
arbitrio. s; tuo commisi corrigenda iudicio.

Adā figurā xp'i gestauit. Nam sicut ille
.vi. die formatus ē ad imaginē dī. ita .vi.
mundi etate filius dī carnis formam in
duit. ut reformare hominē ad similitu
dinē dī. S'ua designat ecclām facti per
mysteriū lauacri. quod de latere mori
entis xp'i pfluxit.

Abel pastor ouiu xp'i typum tenet. qui est
eternus rector fidelium populorū.

Cain fr' maior qui eundē abel occidit.
priorem significat ipm. qui xp'm in
terfecit in caluarie loco. Enoch fili'
cain cui in nomine pat' condidit cui
tatem. significat impios in hac tantū
uita tē fundatos. Seth qui resurre
interpretat demonstrat xp'm ihm

qui ē uera resurreō & uita fidelium.
Enos filius ei' qui sperat inuocare nom
dñi. declarat in spem uiuentē ecclām
qm̄ diu ad beatitudinem pmissit feli
citas pueniat. Lamech. seculi hui' fi
guram tenet cui peccatū ē p sanguinis
sui effusione post. Lxxvii. mundi gene
rationes absolut. iuxta qd eas euange
lista lucas scribit. Enoch qui fuit .vii.
Ab adam & trāslatus ē. significat .vii.
requiem future resurrectionis. quan
do trāserunt sancti in uitā ppetue im
mortalitatis. Noe qui interpretat reg
es similitudinē prefert domini. in cui'
ecclā requiescunt. quicumq; ab huius
sc̄li excidio libunt. Sem u' pph' et
aptoꝝ tenet typum. qui ex eius stupe
nascunt. Jafet figurauit populū gen
tium. qui uersatur in ecclis iherosolym.
Cham iudorū habet imaginem. q' xp'i car
nem atq; mortē derident.

Chanaan filius ei'. qui post patris delictū
maledictione dampnat. posteritate iudicat
iudorū. qui in passione domini dampna
tionis sententiā excepunt. clamantibus
iudis. sanguis ei' sup nos & sup ti. nros

Nemroth. gygas. diaboli typum exp̄s
sit. qui sup e culmen diuine celsitudi
nis appetit dicens. ascenda sup altit
dinem nubiu. & similis ero altissimo.

Eber in cui' domo ppa loquela remansit
ceteris linguis dispersis. redemptorē nr̄m
insinuat. in cuius ecclā unitas fidi sine
sc̄ismate psciat. Melchisedec q' de fructi
b; tre sacrificiū dño obtulit. regnum &
ut sacerdotum figurauit. cui' corpus et
sanguis. i. oblatio panis & uini in toto
orbe terrarū diffudit. ^{offertur} Abrahā dī patris

gestavit tipum . qui filium suum dilec-
tum p mundi salute tradidit immo-
landum. Tres . angli ad eum uementes .
diuinam hystoriale designant tunc
Due aute uxores q̄s habuit abraham . i . li-
beram & ancilla . apostolo dicente . duo
eē testamēta designant .

Isaac & ismael . duos populos ex utroq;
testamēto pcedentes significant .

Puer abraham . imaginem p̄sē legis
designat . p̄ quē p̄phice dno nro ihu x̄
sponsa ecclā p̄parata ē . Estau hispidus
atq; rufus . populul ē p̄mus . & p̄phic im-
pia p̄secutione sanguine . & m̄ditio pilo-
se cutis regimine peccatorū horribilis .

Jacob autē xp̄m demonstrat . siue p̄tm̄ ge-
nū . qui dī patris benedictione p̄latus ē .
priori p̄to iudoy . Laban legis ut dia-
boli hūit t̄p̄um . ex cui corpore assump-
sit sibi xp̄c duas coniuges . plebis scilicet
circumcisionis & gentiū . Lia sinagoge
t̄p̄um hūit . que infirmis oculis cor-
dis sacramēta dī speculari non potuit .

Rachel ū cūra aspectu . ecclē t̄p̄um te-
nuit . que contemplationis acie . x̄ mira-
cula cernit . Vir qui cū iacob luctam̄
inuit . xp̄i certamen cū populo isrl̄ p̄-
phetice figurauit . Nam sicut iacob
claudicauit incertamine . ita iudi clay-
dicauerunt fide in dñi passione .

Loth t̄p̄um hūit in domum scōy qui
in fine sc̄i ab impiorū incendio libera-
bunt . Uxor loth t̄p̄um tenet . q̄m p̄-
grām dī postmodū retro respiciunt . se-
quente ip̄o loth . Legis cō gestavit p̄so-
nam . de qua infidelitatis opa parunt .
qui carnali intellectu utunt . Filie ei
due . samariā significant & iherl̄m que

fornicant in lege p̄ adulterū illicite
doctrine . Ruben primogenit̄ p̄tm̄ iu-
doy figurauit qui uolauit cubile dei
patris . quando carnē q̄m sibi xp̄c ascē-
verat . confixit in patibulo crucis . Syme-
on scribas designat iudoy . qui in fu-
rore suo occiderunt p̄phas . & in do-
lore suo suffoderūt fixuris clauoy xp̄oy .
firmissimū murū . in quo credentes
stabili robore communiunt .

Leui & auctor figura ē p̄ncipū sacerdo-
tum . qui dñm crucifixerunt . Judas
demonstrat xp̄m . qui ut cubile sepulc̄
quasi leo securus quodam corporis som-
no quiescit . demictōq; mortis impio p̄-
tridūū resurrex̄ . Ysachar ecclē tenet
net t̄p̄ū . qui subiecit humerū suum
ad crucis onus portandū . Babilon e-
andem significat ecclām . que secus
fluctus hūi uite inhabitans . omnes
temptaciones & turbines sc̄i portat .

Neptalim exprimit omnes sanctos
p̄dicatores . qui instar cerui t̄nsilientē
ad sup̄na se erigunt . cunctisq; credenti-
bus doctrine eloquia offerunt .

Dan . antixp̄m significat . q̄ in uita uite hūi
ungulis equi . i . extrema seculi sup̄plan-
tur . ut deiciat eos qui extollunt̄ in huius
mundi deliciis .

Gad . xp̄m demonstrat . qui in secdo ad-
uentu suo cont̄ antixp̄m accen-
get ad p̄lantoum . iudicio damp-
nationis . Aser de-
iherl̄m xp̄m . cuius
nūl in ope creden-
qui uendit̄ a fr̄ib;
lunat̄ . redemptorē
n̄m significat .

a populo iudeorum in manibus persecuti-
um. traditum. & nunc in gentibus exalta-
tum. Benjamin pauli apostoli imaginem
prebuit. quia & minimus apostolorum & de tribu
eius ascendit. Iste est lupus rapax mane per-
sequitur diripiens. uespere doctor pascens.

Manases prioris populi figuram gestauit.

Esau autem populum qui benedictione pa-
triarche prepositus est populorum iudeorum.

Thamar ecclesie imaginem tenet. que a christo
per anulum fidei & uirgam crucis. concep-
tionem meruit sancte ubertatis.

Duo gemini in uero thamar. duos popu-
los figurauerunt. quorum posterior natus
manuum prior ex uero misit. quia genti-
um populus antea quidam est per prophetas ostensus.
sed postea reuelatus. cuius tunc obstetric ligauit
dexteram coeco. quia idem populus per san-
guinem christi crucis notatus est signo.

Una filia iacob synagogam ut animam
significat. quam in exterioribus curis seculi
reptam sicutem princeps terre opprimit.

id est diabolus uicio concupiscentie carna-
lis corrumpit. Bala concubina iacob
quam ruben in ce. f. crimine polluit.
significat legem ueteris testamenti.
quam populus israhel per uariando conuoluit.
Iob in factis dictis que sunt personam
exprimit redemptoris.

Uxor eius qui eum ad maledicendum
puocat. carnalium prauitatem ostendit.

Tres amici iob
qui sub specie-
um seducendi
doctorem super
demonstrat.
pationem suam
ecclesiam irrogat

typu
tenent hereticorum.
consolandi studi-
gerunt. Illi u-
bum & arroganter
qui durus incre-
fidelib; intra seim
Pharao figuram de-

aboli hinc. qui in huius seculi captiuitate
populum dei perdere & terrenis uitio-
rum opibus ^{gratulari} peruagare temptat. Filia phara-
onis que moysen expositum ad ripam
fluminis collegit. ecclesia gentium est. que
christum ad flumen salutaris lauacri reperit.

Moysees typum christi gestauit. qui populum
dei a iugo diabolice seruitutis eripuit
& ipsum diabolum in eterna pena damp-
nauit. Aaron sacerdos qui cruore ue-
rimarum populum expiat. significat christum
qui sacrificio sanguinis sui peccata de-
leuit mundi. Maria soror moysi syna-
goge spiritum prebuit. Uxor moysi ethio-
pissa figurant ecclesiam. ex gentibus christo
conuinctam. cui ob causam ueli syna-
goga obiectans aduersus christum ilico con-
tagio lepre perfundit. Amalec designat
diabolum. qui obuius populo dei ad signum
crucis eumit. Seon quoque rex amorre-
orum qui uirum in latinum temptatio oculorum
eundem diabolum signum. qui mendacio fal-
lendi se uelud angulum lucis transfiguratur.

Ipe est rex basim qui interpretatur conclu-
sio. qui intercludere molitur difficulta-
te uitio-
uitam fidei nostre. ne pateat no-
bis transit ad regnum promissum uite eterne.

Septuaginta uiri seniores super quos cecidit
Lxx. nationum linguas in hoc mun-
do diffusis inuuit. ex quibus multi que-
dentes gratiam sancti spiritus acceperunt.

Dathan & abiron & ceti qui a se moysen
& aaron sequestratos sacrificium usurpare
conati sunt. hereticorum prauitatem desig-
nant. & pnicem. qui se a sacerdotibus
christi & a societate ecclesie diuidunt & si-
crificia per se assumunt. Balam qui
ca. dens oculos apostolos habuit. cor & ty

pum tenuit. qui p fidem cognitionē dī hnt.
 & obsecrati opibus corruunt. **S**uces qui
 rambri & scortum in adulterio conuersi
 res pnter intereunt. figuram tenuit scōz
 doctoz qui iudōs & hereticos spūali mūro
 ne tibi dī in amplexu falsē doctrine concu
 bantes ferunt. **I**lle qui saluto ligna col
 legit. significat eum quē cum peccato di
 es iudici inueniet. **D**uodecim explo
 ratōes. scribarū ac phariseoz imaginem
 tenuerunt. qui isrlīcanū populū auerte
 runt ne cōfiderēt grām pmissionis diu
 ne adipisci posse p xp̄m. **D**uo portato
 res de terra reppmissionis botrū in lig
 no humeris gestauerunt. duoz p̄torū
 significantiā exp̄sserunt. quoz iuda
 cus gradicus prius. aduersus terrā
 dat xp̄o. posterior x̄anus eū quē iud
 inspicit & sequit̄. xp̄m. **I**stius nauē ima
 ginem saluatoris expressit. qui nos in
 terram reppmissionis induit. & in regnū
 celestis glorie collocat. **R**aab figurā
 h̄t ecclē. que p coecū. i. passionis dñice
 signum ab interitu mundi saluat̄.

Duo exploratores missi ab ihu in iheri
 co quos suscepit raab. duo intelligunt̄
 testamenta immundū missa. que suscepit
 ecclā ex gentibus congregata. **A**cham q̄
 de iericho anathemate concupuit. signi
 ficat negm̄ xp̄ianum. qui post pceptam
 fidem secularis mores ut mundi ille
 cebrias appetit. **G**edeon qui cum trecentis
 p̄rexit ad plūm t̄pūm xp̄i gestauit. q̄
 in signo crucis uictoriam de mundo re
 portauit. trecentoz enim numerus q̄ tau
 luti continet. sp̄m crucis ostendit.

Syrina typus diaboli fuit. iabel autē
 qui ligno tempora eius t̄ssodit ecclē t̄y

pum gessit. qui uerillo crucis diaboli
 impium interfecit. **I**psa quoq; uel bo
 ta ecclē t̄pūm portat. que deuicta in
 syra diabolo anticum celestis gl̄e p
 clamat. **S**epte qui post uictoriā filiam im
 molauit. redemptōis figurā ostendit. q̄
 ex mundo triumphans carnē pp̄am in sa
 crificium obtulit. **S**amson saluatoris
 n̄ri mortē & uictoriā figurauit. siue
 quia de faucibus diaboli gentes q̄ si
 uum ab ore pempti leonis extraxit. siue
 quia post mortem plures lucrat̄ est.
 plurimosq; mouens q̄m uiuus extinxit.

Dahila que samson uertice decaluauit.
 sinagogam ostendit. que cristū in loco
 caluarie crucifixit. **R**uth alienigena
 que isrlīco uiro nupsit. ecclā ex gen
 tibus ad xp̄m ueniētē ostendit.

Anna que fuit sterilis & postmodū fe
 cunda effecta ē. ecclā x̄ ē qui prius
 in gentibus erat sterilis. nunc largit̄ pol
 le p uniuersam terrā ple numerose fe
 cunditatis. **H**eli sacerdos repp̄at̄. ab
 iectionem sacerdotū ueteris testamenti
 p̄figurauit. **S**amuel ū qui repp̄ato
 heli in ministerio sacerdotali successit
 noni sacerdoti successione abiecto ve
 tere sacerdotio p̄mittauit.

Duo filii heli sacerdotis qui capta a
 gentibus archa pempti sunt. signant
 posteritatem sacerdoti prioris fuisse ex
 tinctam. & legis testamentū ad cultū
 gentium eē t̄nslatum. **S**aul regni
 iuduct insinuat reppmissionem. siue
 eiusdē ppli imaginem q̄ dauid. i. xp̄o
 iniusto odio inuidie conat̄ ē p̄dere.

Dauid filii dī & saluatoris n̄ri expres
 sit imaginē. siue quod in secutione

tutis sue exusta comminuit. atq; in huius
seculi torrente preceit.

Sedechas cuius oculos in reblata rex babilonis emulit. hic id significat eos qui in huius mundi multa actione inuoluunt. atq; a diabolo capti intelligentie oculos perdunt. **Ysaia** forma euangelistarum et apostolorum ostendit. qui uniuersa sacramenta christi non quasi futura. sed uelut presentia predicant.

Iheremias. et in uerbis et in passionibus mortem et passionem figurant dominum saluatoris. **Ezechiel** imaginem christi gestauit. qui positum in hac terrena peregrinatione plurimum salutaribus preceptis instigat.

Daniel qui uitam celestem tenuit similitudinem habet continentium. siue eorum que in actione sancta terrenis rebus copios non abutuntur. **S**acramentum.

Osee christi demonstrauit figuram. qui ex fornicatione gentium assumpsit in corpore suo ecclesiam. **I**obel qui interpres incipiens. indicat typice eos qui per fidei ostium diuine scientie incipiunt cognoscere si-

Amos pastor et rusticus christus est typus. qui ab officio pastoralis pecorum. id est ab ebreorum regimine translatus. nunc alium gregem pascat in gentibus;

Abdias qui in samaria. et prophetas pauit. significat omnes fidei predicatores. qui in hoc mundo alimentis sancte scripturarum oes credentes reficiunt. **J**onas christus morte figurauit. qui tribus diebus ac noctibus in corde terre quasi in uentre ceci querit. **S**abacue luctator fortis. populus est fidelis. qui super excelsa constituitur. in quae dominum contemplant dicens. cornua in manibus eius. ibi constituta est uirtus glorie eius. **S**ophomas qui interpretatur specu-

la ut abscondita domini imago. significat eos qui per contemplationis archam ad perfectum perueniunt meritoque.

Aggeus. et zacharias figurant gestant sanctorum. qui nobis in huius peregrinationis uia futurum tempus liberationis dicantur. **M**alachias qui angelus domini interpretatur. typum saluatoris nostri tenuit. qui angelus magni consilii nominatur.

Ihesus sacerdos magnus figuram gerit christi. per quem ex peregrinatione huius seculi ad celestem patriam nobis fuit regressus.

Zorobabel sacerdos typus est domini saluatoris. qui reduxit de captiuitate populum. ac de uiuis lapidibus construxit domum templi. **J**udith et hester typum gestant ecclesie. hostes fidei puniunt. ac populum dei ab interitu eriuunt.

Tobi praece legis imaginem tenet. cuius oculos iudaici passeres obcecant. dum eos luminis sacramentum male intelligendo obcecant. **T**obias filius eius domini nostri ihesu christi imaginem tenuit. qui uelut absconditam et obsecratam figuram legis claritatis sue uirtute illuminauit.

Tres pueri figuras protulerunt sanctorum. qui corpus suum in persecutione pro christi nomine obtulerunt. **S**usanna figurauit ecclesiam quam testes falsi iudicant quasi adultera leg-

Nabugodonosor **J**accusat. rex typus diaboli fuit. qui hereticorum plebem erroris captiuitate deuinctam. de iherosolyma. id est ecclesia in babilonia. id est ignorantie confusione abduxit.

Princeps cocorum qui muros iherosolyma subuertit. hoc significat quia omnis qui uentris desiderio seruit uirtutes anime destruit. **M**achabei uero qui sub anti-

triocho acerbissima pressi tormenta gloriose coronati sunt. significant ecclesiam septiformem. que ab inimicis xpi multam inuim stragem protulit. et glorie celestis coronam accepit. Quatuor euuangelium domini ihu xpi sub. u. animalium uultibus figurati exprimunt.

Matheus enim eundem redemptorem nostrum natum et passum annuncians. in similitudinem hominis comparat.

Marcus a solitudine exorsus. leonis figuram induit. et xpi regnum inuictum potentiamque proclamant.

Lucas quoque per uultu mysticum uultum. xpm pro nobis predicat immolat.

Iohannes autem per figuram aquile. eundem dominum post resurrectionem demonstrat et uolasse in celis.

Petrus personam ecclesie demonstrat. qui habet potestatem dimittendi peccata atque reducendi ab inferis homines ad celestia regna. Apostoli quoque omnes ecclesie portant typum. quia et idem in dimittendis peccatis ^{peccatorem} similem acceperunt.

Habent quidem et formam patriarcharum. quia per uerbum predicationis in toto orbe terrarum dei populum spiritualiter genuerunt.

Septuaginta duo discipuli significant illustrationem totius orbis per euuangelium sancte trinitatis. xxvii. enim horum mundus omnis pagus. qui numerus tripliciter propter eandem trinitatem in lxxii. deducitur. Procirco autem mittuntur propter predicandum omni amore et proxima ut mysteriorum gemina testamenta. Ioseph typice xpi gestant spem. **M**aria autem ecclesiam significat. que cum sit desponsata christo. uirgo nos concepit. uirgo peperit.

Zacharias sacerdos qui angelo iubente obmutuit. silentium legis et prophetarum christo adueniente ostendit.

Iohannes forma habet legis. qui christum annuntiavit. et remissionem peccatorum per lauacrum gratiam predicauit. Magi figurauerunt gentium populum. lucem fidei cognituri. indicantes sacramentorum muneribus. christum per thul esse dominum. per myrram passum atque sepultum. per aurum regem omnium seculorum.

Herodes qui infantibus necem intulit. diaboli formam ostendit. ut gentium. que cupientes extinguere nomen christi de mundo. in cede martyrum seuerunt.

Qui in euuangelio significant eos qui fide christi non confitentur.

Ceci. qui fide quam credunt non intelligunt. Surdi qui non exhibent obedientiam preceptorum.

Sclaudis qui imple precepta salutaria negligunt.

Homo prudens qui edificat domum suam super petram. significat doctorem suum qui in christo doctrine sue ac uite stabili ^{mentis} constituit.

Ille uero qui edificauit domum suam super harenam. hereticorum dogma designat. quod sic edificat. ut ruinam faciat magnam. Lepus quem christus descendens primus descendens curauit. humanum indicat genus. delicti contagio maculosum. Hunc redemptor dum de celorum altitudine quasi de monte descendit. a uirio demonis cultu deterfit. atque in unitate fidei repa-

Centurio fide gentium demonstrat. Puer autem centurionis et filia chanaanee mulieris. quos christus non ueniens ad eos curauit. easdem gentes ostendunt. quas dominus non corporaliter presentia uisitauit. sed per fide uerbi saluauit. **S**pa quoque mulier cha-

namea eccle ex gentibus tenebat si-
gurat. qui tamqm canis querebat in-
cas de mensa dominoy. i. sacriari doc-
trinis aptoy. & pphetarum.

Socius petri febricitans. significat syna-
gogam estu carnalium desiderioy accensam.
cuius pars filia e illa credentiu. que da-
ta e petro regendis Scriba repudiatur
qui ppter questum dominu sequebat.
sig. eos qui fide non p dnm. s; ppter lu-
cum seculi appetunt.

Demoniacus que dñs in regione gera-
senoy a legione curauit. sig. genu-
lem pphm multoy cultib; demonioy

Pastores pecoy fugientes. Iobnoxium.
qui ea que gesta sunt nuntiant ciuitati.
sig. pncipes impioy. qui dñm fide x̄ refugi-
ant. uirtutes tamen ei stupentes mirant.

Paralyticus iacens in lectulo. I. predicant.
anima e uicis dissoluta in corpe suo. que
dum fuit gra xpi p peccatoy remissione
smata. confestim pristino robore recepto.
erigit. & lectum carnis sue in quo debi-
lis ante iacebat. ad domu uirtutum repor-
tat. ut se in conscientie sue secreta confite-
at. & nequaquam in exteriorib; uictoria uolup-
tatib; dissoluta discurrat.

Archisynagoga filia adqm dum citandam
dominus pgeret. prius tm qm ad eum uen-
ret. tetigit eu a tergo mulier que p fluxu
sanguinis laborabat. figuram h̄ eccle ve-
nientis ex gentibus. q̄ dñs p pdicatio-
nem. p passionē p ascensionē xpi credi-
dit. quasi a tergo dominu. & ante. accipere
salutem qm synagoga pmeruit.

Duo ceci iuxta uiam sedentes sig. utrinq;
pphm uictoy atq; gentiu. p fide xpo appro-
pinquantes. qui dixit ego sum uia.

Demoniu h̄nt cetus & mutus qui scribit a sal-
uatore curat. indicat eos qui ex ydolatria
gentium ad fide dominicā conuertunt.
quib; tamen expulso a corde demonu cul-
tu. dum pmum lucem fide pcepunt. postea
ad laudandū dñm eoy lingua resoluit ut q̄
fuerant eum que antea negauerunt.

Homo manū h̄nt aridam sig. animā miserie
opib; fructuosam. cui dñs. extende manū. ad
monet semp elemosinam porrigenda pau-
perib; Homo de quo immundus sp̄ exten-
& rursus eu occupans. significat peniten-
tē. cui p subsequuta negligentia acruis
mente occupat carnis uoluptas. assumens
secum. vii. alios sp̄. i. nam. accidia. inui-
diam. ingluuiem. inanē glām. supbiā

Pater familias Iatq; auariciam.
pferens de thesauro suo noua & uetera. x̄
est pferens de impenetrabili sapientia sua
gemina testamenta. uetus in quo felicitas
terrena pmittit. nouū p quod regnū ce-
loꝝ speratur. **H**omo q̄ seminauit in agro
suo sinapis granum. x̄ e q̄ seminauit fi-
dem in mundo. in qua uolucres celi. i.
spūales anime requiescunt.

Mulier que fermentū abscondit in satis r̄b;
significat scientiam spūali doctrina fer-
uentē in trinitatis amore.

Homo qui absconditū thesaurū in agro re-
perit. ille e qui in isto mundo uenditis
omnib; xpm uitamq; eternā acquirit.

Quinq; milia uiroy qui quinq; panib; &
duob; piscib; pasti sunt. eccle sunt pti.
qui p v. sensus corporis alimento legis
spūalis a xpo reficiunt. & duplici testa-
mento quasi gemellis piscib; sacriant.

Quatuor autē milia uiri qui aliis vii.
panib; alunt eadē gentiū ecclā e que

in partib; mundi diffundit atq; ubiq; uitate
septiformis gr̄e recreat. Ille qui sepe n̄
in igne. nunc in aqua cadebat. mundū sig
nificat. ignis autem inflammans. et aq̄.
carnis uoluptatē demonstrant i quibus sepe
arreptus condiano lapsu precipitat.

Moyses et helias qui apparuerunt cū dño in mon
te. let et p̄ph̄ia intell̄t. quoy uocab; passio
et resurrectio et gl̄a domini declarat.

Homo h̄is. c. oues. et relictis illis oue
p̄ditam querit. ac reptant humeris re
vehit. figurā domini ostendit. qui re
lictis milib; anḡloy in celis. oue que
p̄ueniat in adā ut bonus pastor quesitā
in gentib; reperit. atq; crucis sue hume
ris paradiso reportauit.

Mulier que p̄ditam reperit dragmā. eccl̄a ē
que animam de diaboli laqueis abtrac
tam. dū inuenit p̄ penitentiā et an
ḡloy et hominū facit leticiā.

Debitor. x. milia talentoy significat ho
mines qui sunt obnoxii p̄ transgressionē
x. p̄ceptoy. et sicut nobis poscentibus
a dño peccoy uincula relaxant. ita un
quisq; n̄m dimittat exemplo dñi. ne
dum minuta debita in nobis peccantib;
non concedimus. maiora exsoluere cū
uluris penay cogamur. **O**ues qui came
lo comparat p̄sonam indicat iudoy. qui
de legis potentia gl̄ant. qm̄ qm̄ terrena
que colit non habeant. r. ce. ubi facilius
gentiū populū cūmib; tortuosus
et sarcinis peccoy grauatur ingredit. p̄
foramen acus. quasi p̄ angustias passi
onū et compunctionū dolores.

Pater familias qui oparios in uineam con
ducit et denarij mercede p̄mittit. et ē.
qui uocat os ad cultū fidei. p̄mittens

et p̄m̄m p̄fecte beatitudinis.

Opari hora prima conducti. hi sunt qui
a rudimentis infamie cultū fidei conse
cuti sunt. **Q**ui autē hora. iij. hi sunt qui
in adolescentia ad fidem accesserunt.

Qui uero hora. vi. conducti sunt. hi sunt qui
in iuuentutis etate crediderunt. **Q**ui nona
hora accesserunt. illi sunt qui iā de iuuen
tute in senectute declinantes gr̄am p̄

Qui uero ultima hora qui iā se ceperunt.
decrepiti et in extremo uite sue tempe
conducti ad xp̄m uenerunt. reliq; tam
p̄iores parē mercede etne beatitudi
nis percipiunt. In illis conseruans iusti
ciam xp̄o qui p̄ma hora natiuitatis opari
sunt. in istis impendens misericordiam. qui
una uite hora laborauerunt.

Duo filii missi ad opandū. duoy p̄ptoy
t̄p̄m demonstrant. **P**rimū enī missus
uocatus gentiū populū. p̄ nature in
telligentiam ad op̄ diuine culture. qui
tamen sp̄nens contumax extitit. et eē
se iturum negauit. adueniente autē
domino p̄ore contumaciā sequens e
mendauit obedientia.

Scds autem missus. iudaicus p̄ legis cog
nitionē respondit omnia quecumq;
dixit. d. faciemus. S; idcirco dampnat
quia non solū in p̄fessione legē p̄uari
cauit. s; et in ip̄m dñm uicē patrici
dales manus exercuit. **H**omo qui vi
neam plantat. d̄s ē qui condidit iher̄lm
in qua edificauit turri. et torcular fo
dit. uidelicet templū et altare. et se
pem circumdedit. i. anḡloy munitione
vallauit. **C**oloni autē quib; uine
am locat populū ē isrl̄. qui sub vi
uino culty possedit iher̄lm. **S**erui autē

qui tempore fructus missi interfecti sunt a colonis. prophete intelligunt. quorum sanguis effusus est a iudeis dum ab eis querunt iusticie fructus. legi. filius autem nouissime missus quem cecidit colon exte uineam occiderunt. xpc est quem iudei crucifixerunt. cientes eum exte portas iherosolymorum.

Coloni quoque quos dominus perdidit. populi iudeorum intelligunt. qui hodie uidentur dispersi atque perempti. Illi autem agricolae ad quos transferri uinea precepit. significant apostolos ut successores eorum. Rex qui fecit nuptias filio suo. deus pater intelligitur. qui copulauit et uirgine carnis uirginem xpo.

Serui uero qui missi sunt uocare inuitatos apti sunt atque prophete. qui iudeos plebem et euangelium perocauerunt. Sed illi modo terrenis uoluptatibus. in carnis et legis onere premissi. sollempnitatem aduentus domini contempserunt. ex quo quanto se indignos existimauerunt uite eterne. gentes introisse manifestant.

Rex natus qui missis exercitibus perdidit interfectores illos. et ciuitates igne succendit. deus pater est. qui suscitauit uestigianum cesarem romanorum. qui per prophetam gladio uastauit. et ciuitatem iherosolymorum funditus cum uniuersis suis euit. ita ut ulterius belligerare non possint.

Homo non habens uestem nuptialem in accubitu qui loquente rege obmutuit. et uerba seruis suis alligata mittere intente. exte. ille est qui in fide quidem cum ceteris requiescit. sed si inuentus fuerit in die iudicii uestem carnis habere pollutam. et festum iubet ab angelis tolli ac mergi

ingehennam ignis eterni.

Duo debitores quorum unus debebat feneratori quinquaginta. aliter. l. significat utrumque prophetam iudeorum et gentium. ex quibus ille qui .l. denarios debuit. iudeorum typum habuit. ille uero qui quingentos. gentilitatem figuram expressit. qui ab initio mundi debitor semper existens. cyrographum peccati penitentia non exsoluit. Ad ueniente itaque xpc tandem credidit. atque uberiore misericordie fructum accepit. unde quia plus illi est concessum a xpc. amplius diligit xpc. sicut scriptum est. cui plus dimittit. plus. **S**eptem fratres qui uirum mulierem duxerunt. et sine filio sunt mortui. omnes infideles intelligunt. qui per .vii. mundi etates in hac terra totam uitam suam sine fructu iusticie

Duo in lecto contempserunt. illos significat. qui remoti a tribus in otio quodam uite uacare uidentur.

Due moles. qui negotiis temporalium rerum circumferunt. **D**uo in agro. qui in ministerio ecclesie tamquam magistri domini cooperantur. ex quibus adueniente nocte .i. scilicet aduersitate quidam permanent in fide. et assumuntur ad uitam. quidam decidunt. et relinquuntur ad penam.

Quinq; uirgines sapientes omnes anime sancte intelligunt. que quoniam per quinque sensus corporis nullam admittunt cordis corruptionem. per quinarium idcirco numerum computantur.

Quinq; autem fatue uirgines. qui non habent in uasis oleum. ille anime sunt. que habent quidem integritatem corporis. sed non seruant inter conscientiam boni operis testimonium. dum in facie gloriantur.

apud homines. et non in cordibus apud dominum.
et quia in uasis peccatorum suorum mentis
splendore non gerunt. aduente
domino a regni eius ^{gaudio} iudicio secluduntur.

Homo proficit qui seruis suis tradidit bo-
na sua. et est qui post resurrectionem su-
am ad celum regrediens. euuangelica
tam gratiam euuangelicis negotiatoribus
feneranda. sicut primus seruis in .v. ta-
lentis sibi datus quinque libros accepit.
legit quos doctrina ut opus .x. pre-
ceptorum amplificauit.

Alter in duobus talentis duo testamenta
pemerit. et quia morali ac mystico sensu
pie dispensando duplicauit. Tercius
sub figura unius talenti. gratiam donum
acceptum in terrenis voluptatibus ob-
scurauit. et quia pietus est in inferno.
quia nullum in opere est fructum.

In primo seruo sensus cordis et corporis
accipit. in secundo intelligentia et opus.
in tertio rationem intellexerit.

Iuuenis filius uidue quem dominus mortu-
um extra portam urbis suscitauit. signi-
ficat eum qui palam quodlibet mortiferum
crimen admittit. quique non nunquam
audito uerbo a morte peccati resurgit. et
per penitentiam in christo uiuere incipit.
reddiditque uidue matri sue. id est commu-
nioni sancte ecclesie.

Homo qui descen. abie. in re. et in .i. la.
ipse adam signi. in genere suo qui dum des-
cendit a paradiso. in mundum. incidit

Samaritanus. In angelos tenebrarum.
descendens qui uulnera eius curauit. et
est custos noster qui de celo descendit. et ge-
nus humanum a uulneribus peccatorum
curauit. Stabularii apti sunt ut sue

cessores eorum. qui infirmitatem nostram predi-
catione euuangelica recreant.

Martha que accepit christum in domum suam
et ministros eius. signi. ecclesiam in hac vi-
ta christum exipientem. et in opere iusticie

Maria soror eius. laborantem.
que sedebat secus pedes christi et audiuit
uerbum. demonstrat eandem ecclesiam in fu-
turo seculo. cessantem. et in sola contem-
platione sapientie christi requiescentem.

Homo qui ab amico media nocte postu-
lat tres panes. similitudinem exprimit
cuiuscumque in media tribulatione dominum
postulare ut de ei scientiam trinitatis.

Diuus cui uberes fructus agri attulit.
signi. hominem luxuriosum deditum. et abun-
dantem peccatis. quem inmoderate plus
peccare desiderantem arguit dominus.
dicens. stulte a nocte repeti. a. t. q. p. e. e.

Quinque illi in domo una. id est. pater. mater.
filius. filia. uirum. e quibus duo in
tres. et in duo diuiduntur. signi. hu-
manam fidem et religionem. uniuersam par-
tem in discussionem scismatis que duo
signi. partem in unum trinitatis. que tri-
nitatem demonstrant. Diuisus est enim fi-
lius aduersus patrem suum. id est. populus ex
gentibus ueniens aduersus diabolum cum
quo ante fuerat sociatus. Diuisa est filia
aduersus matrem suam. id est. plebs ex iudeis
credens aduersus impiam synagogam.
Diuisa est et uirum aduersus socrum suum
ecclesiam scilicet ex gentibus aduersus ma-
trem sponsi sui synagogam. de qua secundum
carnem christus fuerat percreatus. quia ho-
mines separent sibi inuicem renuncian-
tes. alii terrenam. alii celestem gloriam ap-
petentes. Galilei .xviii. super quos

cecidit turris in syon. & occidit eos.
intentionem plebis iudoy fig. Decem &
ocho enim apud grecos ex iota. & heta. lu-
teris exprimitur. quib; figuris nomen
ihū scribitur. in quē illi crede nolentē
parit a romanis cum sua urbe pstrati sē

Homo qui arborē ficū in uinea sua plan-
tauit. xp̄c̄ ē. qui synagogam ex iuda-
ico ip̄to condidit. qm̄ cum dominus
quasi inutilem iussit; abscidi. sic
illi a colonis apostolis fossa humili-
tatis. adhibet & stercus. i. confessio
peccoy. sicq; in nouissimo credendo
commutabit in meli. dabitq; fruct⁹
iusticie copiosos.

Mulier que x. & vii. annos infirmita-
tis h̄ns a domino erecta ē. ecclē typ⁹ ē.
que in fine temp̄m salutem consecuta ē
Sex enim etatibus mundus iste comple-
tur. cui tamen tempus h̄t discretā discre-
tionē. unam ante legē. alt̄am in lege.
iū. sugrā. Sexies ḡ terni. xviii. effici-
unt. quo numero tempus h̄ n̄re salu-
tis insinuat. qm̄ a sathane uinculis
quib; curuati post a domino erecti do-
num & spem sup̄ne contemplationis

Idropicus quē domini J accepimus.
curat. demonstrat eos quos flux⁹ car-
nalem uoluptatum exuberans aggra-

Homo h̄ns duos filios. d̄s ē J ut
h̄ns duos populos. quoy maior figam
tenent iudoy. qui non p̄mansit in d̄i
cultu. alt̄ minor gentium. qui condi-
tore deserto seruus factus ē ydoloy.
quem p̄ egestatē fidē reuertentē ele-
menter suscepit d̄s pat̄. & p̄ confessio-
ne eius sub uidi typo filium immo-
lauit vnicum. Tribuit & anulū fi-

di & stolam immortalitatis induit. q̄q̄
iudeus fiat luouus torqueat̄ inuidia.
p̄ salute tamen eius gaudiū concinit
angloy symphonia.

Dispensator pdigus quē domini a iullicōe
amoueri fecit. fraudē faciens domno
suo. relaxauit debitoribus partē ut h̄ret
unde in posterū uiueret. Hec opatio
ad exemplum n̄ri posita ē. Nam ille
a domino meruit. quia fraudē ei faciens
in posterum sibi de alienis reb; p̄uidit.
quantomagis & placē possumus. si ex p̄-

pris n̄ris m̄am indigentib; faciam⁹
a quib; recipi in eterna tabnacula pos-
sumus. ¶ Diues qui induebat pur-

purā & bisso fig. iudoy sup̄biā
florentē impu claritate ut
honorē excellentia. ¶ Mendicus
ulcerosus gentilem ip̄m. confessionib;
peccoy humiliatum. Quinq; fr̄s illē
diuitis qui apud inferos torquebat. in
d̄i intelligunt. qui sub quinq; libris
legis positi sunt.

Decem lepsi qui mundant. hereticos de-
monstrat. qui in uarietate coloy diuer-
sitate h̄nt scismat. q̄ iō ad sacerdotem
mittunt. ut de f̄sa omni uarietate er-
roy. unitatis p̄cipiant sacramentum.

Iudex iniquus qui d̄m non timebat. assi-
due tamen dep̄cmitē uiduā exauduit.
similitudo ē qua demonstrat quantā
spem h̄re debet. qui d̄m assidue dep̄-
catur. cum etiā apud aures iniqui iu-
dicis ualuerit frequens instantia vi-
due dep̄cantis. Ip̄a autem uidua sig-
nificare potest ecclē pseuerantiam.
perentē uitionē de inimicis suis. dia-
bolo ut hereticis;

Phariseus orans in templo. iudeorum est populus. qui ex iustificationibus legis extulit merita sua. Publicanus uero gentilis est populus. qui longe a deo positus confitetur peccata sua. quorum unus superbiendo recessit humiliatur. alter confitendo appropinquare meruit exaltatur.

Cecus sedens secus uiam. populum demonstrat gentilem. qui per christum gratiam fidei meruit claritatem.

Zacheus. gentilis est populus. gratia meritorum pusillus.

qui tamen eternis actibus subleuatus. per lignum domine crucis christi mysterium contem-

Homo nobilis qui in lon

ginq[ua] ^{abit} regione. accipere sibi regnum.

redemptor noster significatur. qui usque ad

fines terre uenit accipere regnum

in populis gentium. Cuius qui noluerunt eum regnare. iudei sunt

qui christum regem spreuerunt.

Seruus qui manna unam accipiens. x. acq[ui]

sunt. sig[na] doctores qui accepta gratia e

uangelium in x. uerborum predicamentis bene

usi sunt. & docendo multos in fide acqui

sierunt. Idcirco adueniente christo laudabun

tur quia lucrati sunt. Quia uero ex manna. y. ac

quisiuit. illos demonstrat. qui mandatum

dei obseruantes assecuntur scientiam legis. i. v.

libris moysi scriptam. eamque docendo ad

usum salutis necessarium fecerunt. Qui uero

manna ipsum in sudario conseruauit. osten

dit eum qui o[mn]ia dicit sibi gratie donum deli

cate. ocioseque tractauit. Unde et recte

amittit collatam gratiam. quia per negligenti

am predicare contempsit. ut ei augetur

qui inde laborauit.

Vidua que in gazophylacio duo iuecit
minuta. animam fideliter demonstrat. que
in thesauro cordis sui fructum dilectionis
dei et proximi seruat.

Sponsus christus est cui nuptie cum ecclesia celebrantur.
in cuius coniunctione aqua in uinum muta
tur. quia credentes per lauacri gratiam transe
unt ad passionis coronam.

Architriclinus. moyses intellexit. qui in uerbo me
liore & sanctiore populum per ipsum in euange
lio coniungi. quam illum priore ab egypto.
finitum enim uinum. ostendit sublatam esse gratiam
spiritus sancti a iudeis et per apostolos in gentibus; con

Mulier samaritana mystice interpretatur.
synagoga. quinq[ue] libris legis que
v. ueris secundum sensum carnis subiecta. quam
miscuit dominus puocat haurire aquam
uiuam. lauacri scilicet per gratiam ut secunda
legis intelligentiam.

Mulier adultera que offertur a iudeis domino
lapidanda. est ecclesia ex gentibus; que prius
relicto deo in ydolis fuerat fornicata. hanc
uolebat synagoga zelans interficere. et ipse
saluat eam per remissionem delicti. nec sinit ei
p[er]ire. qui nouit peccantibus ueniam dare.

Symon leprosus. gentilis est populus. qui est a redemp
tore mundatus. Mulier que unguento
cepit dominum unxit. ecclesia est que fructum boni
opus fideique odorem ad laudem dei et gratiam christi

Piscina illa in cuius descensu
mouebatur aqua. quinq[ue] porticus huius. po
pulus est iudeorum. angelus autem aquam mo
uens christus est. ad cuius aduentum turbatus est
iudeorum populus. v. libris conclusus

Descendente autem angelo commouebatur aqua
& sanabatur infirmus. descendente de celis. et
commotus est in passione et idem populus et
sanatus est mundus. Cecus a nativitate
que dominus unctis oculis ad piscinam siloe
misit saluandum. significat genus humanum
a nativitate. i. a primo homine erroribus
tenebris uinciatum. cuius christus dominus de spiritu et luto

oculos linuit. quia ubi caro factum
 ē. ⁊ lauari oculos in piscina iussit. ut
 baptizaret in xp̄o acciperet lumen fidei.
 ⁊ crederet in eum qui uisibiliter mundo
 apparuit. Lazarus quē dominus quadri-
 uanū sitientem de monumento suscita-
 uit. sig. mundū quē ḡuissima peccā
 consuetudo corrupit. quē tamen q̄rta
 die mortuū suscitauit.

Prima enim dies ē mortis. tracta de adā
 p̄p̄go mortis. Al̄t dies mortis. ē transḡs-
 sio legis naturalis. Tercia dies mortis.
 p̄uaticatio date legis. Quartus dies
 mortis. contemptus ē euuangelice pre-
 dicationis. in quo die dominus opus
 suū respiciens. misit resuscitare dig-
 nus principis sac̄do. **I**natus ē.
 tum cū dextrā aurem amputauit
 pet̄. populus isrl̄t̄ic̄ ē. in increduli-
 tate seruus effectus. hic dextrā aurem
 amittit. dum ad sinistram p̄ intellm̄ lit-
 tere tr̄sit. Cui dñs in his qui cred̄t au-
 ditum restituit fidei. ⁊ obedientē euuan-
 gelica fecit mandati.

Iscariot. **P**rin-
 ceptus sacerdotū qui scidit uestimenta sua
 in domini passione. indicat ebreū p̄p̄to-
 nndatū sacerdotio. ⁊ euacuātū regnū.
Barababab qui a iudis dimittur. sig. an-
 taxp̄m quem illi errantes suscipe me-
 rebunt p̄ x̄. **H**erodes ⁊ pilatus. qui cō-
 eēt discordes in passione dñi amicitia
 fedant. indicant prius diuisos fuisse
 utrosq; populos circumcisionis ⁊ genti-
 um. qui tñ in passione domini in fide
Symon cyrenē. **I**ncordauerunt.
 cui gestandam crucē imposuerūt. genti-
 lis intell̄t̄ populus. qui peregrinus in
 lege. obediens efficit̄ euuangelio cruci.

ip̄e xp̄i uector ⁊ fidei haurulus factus.

Duo latrones duos populos expriment
 uidōy ⁊ gentiū. quoz̄ unus incredul⁹
 blasphemat xp̄m in cruce pendente. al-
 t̄ fidelis iudeos increpat blasphemante.
Quatuor milites qui. iiii. partes sibi
 de uestimentis ih̄u fecerunt. p̄figu-
 rauerunt. iiii. partes mundi. que di-
 uiserunt sibi eloquia x̄. sicut sc̄ptū ē.
 letabor ego sup̄ eloquia tua. sicut q̄
 inuenit spolia multa.

Mulieres que apl̄s xp̄i resurrectionē
 annuntiant. lex ⁊ p̄ph̄a intelligunt.
 que gl̄am resurrectionis x̄ ante q̄
 reuelaret̄ q̄ precursores p̄nuntiauerūt.
Septem discipuli cū quib; dom̄ post
 resurrectionē conuiuasse d̄r. septimā
 indicant resurrectionis future regē.
 in qua omnes sc̄i p̄ xp̄m eterne bean-
 tudinis refectione satiuabunt̄.

De quatuor legitimis ieiuniis.

esuma

ieiunia. iiii. sunt a sc̄is apostolis con-
 stituta. Primū ieiuniū ē ante passio-
 nem x̄ quadraginta dieb; p̄ eo quod
 moyses. xl. dies. ⁊ xl. noctes ieu-
 nauit ut merer̄ legem accipe de ma-
 nu domini in monte. qm̄ ⁊ accepit in
 monte synai sc̄ptam in duabus tabulis
 digito d̄i. Sic ⁊ helias p̄ph̄a. xl. dies
 ⁊ noctes ieiunauit. ⁊ p̄orationē ob-
 tinuit ut non plueret annos. iii. ⁊
 menses. vi. **D**ominus autē n̄r. i. xp̄s
 xl. diebus ieiunauit. hoz̄ exemplo
 ieiunat populus xp̄ianus nec ullo die
 licet̄ bis refici. nisi die dñica. aut si ho-
 mo egrotauerit.

Secūm ieiuniū ē post quinquagesimū pasche